

Zoekwijzer historisch onderzoek

Een voorbeeld van een uitgewerkt onderzoek naar de kruidenierszaak van de Wed. A.A. Notten

Onderzoek naar een onderwerp strekt zich uit over meerdere bronnen. Deze bronnen variëren daarnaast in toegankelijkheid. De bronnen die gebruikt zijn voor het onderzoek naar de buurtwinkel van Wed. A.A. Notten worden hieronder weergegeven. Bij enkele bronnen wordt u doorverwezen naar afzonderlijke informatiebladen die u aantreft aan het eind van deze zoekwijzer.

Literatuur

Literatuur is een goed hulpmiddel als start voor een onderzoek. De bibliotheek van het RHCE is toegankelijk door middel van een catalogus. Deze is te raadplegen via de website van het RHCE. Door te gaan naar Zoek > Zoeken > Bibliotheek > Boeken en tijdschriften kunt u zoeken naar literatuur in verschillende zoekvelden zoals titel, auteur of jaar van uitgave van het boek.

Om literatuur te vinden over de buurtwinkel kunt u bijvoorbeeld in het zoekveld "globaal zoeken" van de digitale catalogus het woord "detailhandel" intypen. Hierop krijgt u op dit moment 38 treffers waaronder "Wie schrijft die blijft: 75 jaar EDAH"; en het artikel "De opkomst van de filiaalbedrijven in Eindhoven", dat is verschenen in het periodiek het *Gruun Buukske*. In de uitgave van 1985 vindt u een beknopte beschrijving van het filiaalbedrijf van de weduwe A.A. Notten.

Ach Lieve Tijd Eindhoven is een goede publicatie om mee te beginnen. Deel 17 gaat over de *kooplust van de Eindhovenaren*. Daarin vindt u een passage over de kruidenierszaak van de weduwe Notten. Weduwe Notten had in Eindhoven, maar ook daarbuiten in de regio Noord-Oost Brabant, meerdere filialen in koloniale waren.

Beeldmateriaal

Nottenfiliaal Van Heeswijk aan de Stratumsewijk in 1920

Bij de 70^e verjaardag van de weduwe zijn in 1920 alle op dat moment bestaande Notten-filialen gefotografeerd door Peter van Hout. Deze fotoreportage is opgenomen in onze beeldbank. De beeldbank is te vinden op de website van het RHCE. Via Zoek > Zoeken > Beeldbank kunt u zoeken naar foto's met behulp van verschillende zoekvelden zoals "globaal zoeken", "plaatsnaam" of "auteur" (= fotograaf). De fotoreportage over de winkels van de weduwe Notten vindt u door het intypen van "Notten" in het zoekveld "globaal zoeken". U krijgt 61 zoekresultaten. U dient er rekening mee te houden dat bij het intypen van de naam "Notten" in het zoekveld "globaal zoeken" deze term ook resultaten kan opleveren over bijvoorbeeld een auteur die Notten heet. Er wordt namelijk gezocht op "Notten" door alle zoekvelden heen. Bovendien behoren tot de

zoekresultaten niet alleen foto's, maar ook briefhoofden en prentbriefkaarten. Bij het gebruik van fotomateriaal dient u te allen tijde rekening te houden met mogelijke auteursrechten. Indien de auteur van een foto bekend is bent u bij publicatie verplicht in contact te treden met de auteur over eventuele gebruikersrechten.

Kranten

Kranten zijn bij uitstek geschikt om achtergrondinformatie te verkrijgen. Het RHCe beschikt over een grote collectie kranten uit de regio. Deze zijn voor een deel in het bezoekerscentrum op fiche te raadplegen. Het RHCe heeft een gedeelte ontsloten. Dit overzicht is te raadplegen via de website van het RHCe. Via Zoek > Zoeken > Bibliotheek > Kranten kunt u zoeken naar artikelen door middel van verschillende zoekvelden zoals "plaatsnaam", "datering" of "periodiek". Het intypen van het woord "Notten" in het zoekveld "globaal zoeken" levert 204 zoekresultaten op. Met deze resultaten kunt u het desbetreffende artikel of advertentie opzoeken op de fiches en eventueel uitprinten.

Documentatie

Het is ook mogelijk om te zoeken in de documentatiecollectie van het RHCe. In het bezoekerscentrum van het RHCe is een ordner beschikbaar waarin op alfabetische volgorde gezocht kan worden naar uitgewerkte genealogieën. Ook de familie Notten komt in de genealogische documentatie voor. De beknopte genealogie, waarin 3 generaties Notten staan vermeld, dient uitstekend voor het onderzoek.

Archieven

Voor het onderzoek naar Notten zijn verschillende archieven geraadpleegd.

- Particuliere archieven

Archieven van families, bedrijven, kerken of verenigingen worden particuliere archieven genoemd. De weduwe A.A. Notten heeft voor haar winkelbedrijf een administratie gevoerd. Is dit archief van de firma misschien bewaard gebleven? Het archievenoverzicht is te doorzoeken via de website. U gaat daarvoor naar Zoek > Zoeken > Archieven. Als u "Notten" intypt vindt u het archief van de firma A.A. Notten, meelhandel en watermolen. Het is een archief uit 1889 en heeft als nummer A-0197. Indien het archief een overzicht (inventaris of plaatsinglijst) heeft, vindt u dat in de kolom "inventaris". Volgens het pdf-document blijkt het archief één archiefstuk te bevatten, namelijk een kasboek van inkomsten en uitgaven.

- Burgerlijke Stand

In de Burgerlijke Stand vindt u gegevens over geboorten, huwelijken en overlijden. De index op de burgerlijke stand is de digitale stamboom op website van het RHCe onder Zoek > Zoeken > Digitale stamboom. Het RHCe is bezig om aan alle indices een afbeelding (scan) van de originele akte te plakken. Als dit niet het geval is, kunt in het bezoekercentrum de aktes op microfiches raadplegen.

De hoofdrolspelers in het onderzoek naar Notten zijn A.A. Notten en zijn latere weduwe. Via de literatuur is bekend dat zowel A.A. Notten als zijn vrouw afkomstig zijn uit Woensel. Via de digitale stamboom vindt u het huwelijk van Adrianus Andreas Notten met Catharina Petronella van den Heuvel op 5 juni 1872. Via het pijltje links krijgt u uitgebreidere gegevens te zien. Het gaat om deel nummer 21, daarbinnen om akte nummer 16 van Woensel. De tekst van de volledige akte vindt u op het fiche van de huwelijken van 1872.

Notten en Van den Heuvel zijn niet lang getrouwd geweest. Adrianus Notten overlijdt al vroeg en laat zijn vrouw achter met het winkelbedrijf. Via de digitale stamboom komt u erachter dat op 7 april aangifte is gedaan van het overlijden van Adrianus. Als u de akte zelf raadpleegt (aktenummer 30, deel 38), blijkt dat hij op 6 april 1885 op 40-jarige leeftijd is overleden. Een maand daarvoor, op 10 maart 1885, kreeg zijn vrouw nog een levenloos kind dat exact dezelfde namen kreeg als zijn vader: Adrianus Andreas Notten.

Nottenfiliaal Klomp aan de Woenselsestraat in 1920.

- Bevolkingsregister

In het bevolkingsregister kunt u zien op welk adres een persoon was ingeschreven, hoe de samenstelling van het huishouden was, of er verhuizingen plaats hadden gevonden en of er eventueel beroepen van leden van het huishouden werden opgetekend. Het bevolkingsregister (uitgezonderd Helmond) is nog niet ingevoerd in de digitale stamboom. In het bezoekerscentrum kunt u in de map "Bevolkingsregister N-Z" onder Woensel het overzicht vinden van de fiches van de bevolkingsregisters. A.A. Notten had zijn eerste winkel op de Fellenoord te Woensel. U zoekt in de periode 1860-1881 en ziet dat Fellenoord overeenkomt met de wijken H-I en H-II. In de klapper, die vóór de fiches van de wijk H-I staat, wordt de naam "Notten" vermeld met verwijzing naar bladnummer 221. Het fiche dat bladnummer 221 bevat blijkt wijk H-II te zijn. Notten was hoofd van het gezin en koopman van beroep. Hij staat ingeschreven met zijn vrouw en zijn 4 zonen en 1 dochter. Ook van de filiaalhouders kan de inschrijving in het bevolkingsregister interessant zijn. Het systeem van de gezinskaarten is een gemakkelijke manier om het bevolkingsregister te doorzoeken. Door de fotoreportage weten we de namen van enkele filiaalhouders. Het kruideniersboekje op een van de foto's geeft de adressen van de filialen. Met kennis van de namen en adressen kunt u gaan zoeken in de gezinskaarten.

- Notariële archieven

Notariële archieven worden na 75 jaar overgedragen door de notarisbewaarder aan het rijksarchief. Het rijksarchief verdeelt de notariële archieven op haar beurt weer onder de archiefdiensten, waarvan de notaris in kwestie in het werkgebied werkzaam was. In het archievenoverzicht, te raadplegen via de website van het RHCE, vindt u de inventarissen van de notariële archieven uit het werkgebied van het RHCE. U gaat naar Zoek > Zoeken > Archieven en selecteert bij rubriek "notariaat". U krijgt dan de betreffende archieven gepresenteerd. In het artikel uit *het Gruun Buukske* wordt gesproken over een drietal notariële akten. Bij het overlijden van Adrianus Notten in 1885 wordt een akte van boedelscheiding opgemaakt door notaris Fens. In inventaris A-0231 van de notarissen van Eindhoven staat vermeld dat de repertoria van 1885 te vinden zijn onder inventarisnummer 803. De akte die u zoekt is nummer 308 en bevindt zich in inventarisnummer 736. In de akte van boedelscheiding wordt melding gemaakt van de twee andere akten, die ook in het artikel van het *Gruun Buukske* worden vermeld. Een akte van publieke verkoop in 1882, opgemaakt door notaris Fens, en een akte van scheiding in 1885, opgemaakt door notaris Panken uit Son. De eerste akte vinden we terug in het repertorium van 1882 (inventarisnummer 800). Het repertorium verwijst naar akte nummer 69 (te vinden in inventarisnummer 730). Volgens deze akte kocht A.A. Notten het huis met schuur, erf en tuin aan op de Fellenoord. De tweede akte is van 1 januari 1885 en betreft de nalatenschap van schoonvader van den Heuvel. In inventaris A-0239 van de notarissen van Son en Breugel treft u de akten aan opgemaakt door notaris Panken uit Son en Breugel. Het repertorium van 1885 (inventarisnummer 211) verwijst naar minuutakte 1, die te vinden is in inventarisnummer 187. In de akte van nalatenschap erft de

dochter, Catharina van den Heuvel en vrouw van Andrianus Notten, het pand aan de Fellenoord. Het gaat daarbij om sectie F van Woensel, perceelnummers 2280 en 2281.

- Handelsregister

In het handelsregister worden sinds 1921 gegevens van bedrijven geregistreerd. Van ieder bedrijf wordt een dossier aangelegd. Het dossier van een bedrijf dat opgeheven is, verhuisd is naar een andere regio of een nieuwe rechtsvorm heeft gekregen wordt na 20 jaar overgedragen aan het Rijksarchief of Regionaal Historisch Centrum van de provincie. Het RHCe beheert geen dossiers van het handelsregister. Het rijksarchief van Noord-Brabant, het Brabants Historisch Informatie Centrum wel. De dossiers zijn digitaal ontsloten via hun website (www.bhic.nl). U doorloopt daarbij de volgende stappen:

- u klikt op "Archieven"
- u selecteert "bedrijven en verenigingen"
- u typt in het zoekveld "naam" de term "Notten" in
- onder de treffers vindt u er twee die van toepassing zijn. Weduwe A.A. Notten NV aan de Fellenoord 11 te Eindhoven en Wed. A.A. Notten C.V. aan de Brouwersstraat 50 te Eindhoven. Beide dossiers zijn niet gedigitaliseerd. U kunt ze wel inzien in het bezoekerscentrum van het BHIC in Den Bosch. Voor de aanvraag van de dossiers heeft u het toegangsnummer, inventarisnummer en dossiernummer nodig dat u vindt op de website van het BHIC.

De twee dossiers over Notten lopen van 1921, de start van het handelsregister, tot 1957, het jaar waarin de vennootschap werd opgeheven. In de dossiers zijn met name de filiaallijsten interessant.

- Kadaster

Door middel van de informatie uit de notariële akten weet u nu de perceelnummers van de winkel en de woning van Adrianus Notten aan de Fellenoord. U kunt hiermee het pand lokaliseren op de kadastrale kaart van 1886.

Verwijzing naar informatiebladen

Ga voor meer informatie over de in deze zoekwijzer genoemde bronnen naar de volgende bladen:

- Informatieblad Bibliotheek
- Informatieblad Beeldbank
- Informatieblad Kranten
- Informatieblad Kadaster
- Informatieblad Burgerlijke Stand
- Informatieblad Bevolkingsregister
- Zoekwijzer Stamboomonderzoek

VM/JL augustus 2007